

„Виховна година на тему: «Булінг – соціальна проблема всього світу»

Мета: сформувати у здобувачів освіти поняття про форми та структуру булінгу, навички відповідальної та безпечної поведінки; формувати навички протидії соціальному тискові, вміння знайти вихід зі складної ситуації; виховувати почуття власної гідності, співчуття до дитини, яка зазнає насильство

Обладнання: тлумачний словник, казка М Носова «Пригоди Незнайка та його товаришів», сигнальні картки

Хід заняття

I. Організаційний момент

Життя — це просто дивна казка, (говорять діти)
В яку приходимо лиш раз.
Тут для людей любов і ласка,
І світло сонечка для нас.
І небеса бездонні сині,
Чарівні зорі в небесах.
Ключі високі журавлині,
І вся оця земна краса.
Життя складне, але чудове,
Ми робимо в нім відкриття.
Й завжди ідемо в невідоме,
Тим цікавіше нам буття...
Привабливіше, яскравіше,
Є для фантазії політ.
І манять вдаль путі світліші...
І ти не йдеш — летиш у світ!

II. Актуалізація знань здобувачів освіти

Інтерактивна гра «Чим ми схожі?» Діти стоять у колі. Я - у центрі кола. Запрошую у коло одного з дітей за схожою зі мною рисою. Наприклад: «Надійко, вийди, будь ласка, до мене, тому що у нас з тобою однаковий колір волосся ». Надійка виходить і запрошує когось із дітей, називаючи його по імені. Гра продовжується до тих пір, поки всі не опиняться у колі.

- Що ви відчували, коли зверталися саме до вас?
- Ви хвилювалися, коли кожного наступного разу обирали не вас?
- Важко було тому, хто стояв у центрі кола, знайти схожу рису в іншому?

III. Повідомлення теми та мети виховної години

- Сьогодні хочу поговорити з вами про булінг. Усі люди різняться між собою. Одні мають білий колір шкіри, інші – чорний або жовтий. Є люди високі, а є –

низенькі. Є стрункі, а є – огрядні. Люди звертають увагу на відмінності, але це не означає, що хтось є кращим за інших. Проте, в історії були випадки, коли люди лише через колір шкіри чи соціальне походження принижували інших людей, вважали їх гіршими за себе.

Отже, що таке булінг? Звернімося до словника

Тлумачний словник чітко визначає, що цькувати – це переслідувати когось – небудь різними нападами, наклепами і т. ін., знущатися з когось [4]. Поняття «булінг» походить від англійського дієслова «bully» – залякувати, цькувати, задирати.

Мотивацією до булінгу, або цькування, стають заздрість, помста, відчуття неприязні, прагнення відновити справедливість, боротьба за владу, потреба підпорядкування лідерів, нейтралізації суперника, самоствердження...

IV. Матеріал для проведення виховної години

1. ПРИТЧА ПРО ЖОРСТОКІСТЬ

- Учителю, а як довідатися, наскільки я жорстокий?
- Щоразу, коли ти завдаватимеш удару своєму ворогу, уяви себе на його місці і відчуй його біль. І якщо один раз ти не відчуєш болю — знай: жорстокість поглинула тебе.
- Отже, як ви зрозуміли, що таке жорстокість?

2. Притча про двох вовків

Колись давно старий індіанець відкрив своєму онукові одну життєву істину. У кожній людині йде боротьба, дуже схожа на боротьбу двох вовків. Один вовк представляє зло - заздрість, ревнощі, жаль, егоїзм, амбіції, брехню ... Інший вовк представляє добро - мир, любов, надію, істину, доброту, вірність ... Маленький індіанець, зворушений до глибини душі словами діда, на кілька секунд задумався, а потім запитав:

- А який вовк в кінці перемагає?

Старий індіанець ледь помітно посміхнувся і відповів:

- Завжди перемагає той вовк, якого ти годуєш.

3. Інтерактивна гра «Так/Ні!» (Роздаю дітям картки червоного і зеленого кольорів. Зачитую ситуацію та пропоную підняти червону картку, якщо йдеться про негативний вплив однолітків, зелену, якщо — про позитивний)

- а) Однокласники разом сміються з жарту, який розповів їх товариш.
- б) Однокласники сміються зі свого друга, тому що він забудькуватий.
- в) Дівчата грають на перерві у командну гру, але не беруть у гру свою однокласницю.
- г) Однокласниця принесла цукерки і ділиться ними зі своїми друзями.

д) Дівчинка, учениця четвертого класу, поширила неправдивий допис у соціальних мережах про свою подругу.

4. Розвиваємо в дітях стресостійкість через гру

- Що таке стресостійкість? (Стресостійкість – здатність людини адекватно реагувати на стресові фактори, зберігати ефективність у будь-якій ситуації, переносити різні навантаження. Стресів уникати не варто, адже це невід’ємна частина нашого життя. Важливо лише навчитись формувати в собі правильне ставлення до стресових ситуацій. ...)

- Що може спричинити стрес?

Говорять діти: невпевненість в собі, страх робити щось нове, нестабільний емоційний стан, безвідповідальність...

Додаю: завищені очікування, хронічна втома.

а) Гра «Добре/Погано»

Наприклад: - Грати у футбол – це добре, тому що багато рухатись корисно для здоров’я. «Багато рухатись погано, тому що можна невдало впасти»...

б) Гри-бесіди «А що буде якщо?»

Наприклад: А що буде, якщо всі будуть лише кричати? Всі будуть говорити лише неправду?

Всі перестануть навчатись?

в) Гра «Інтерв’ю»

Називаю тему, далі задаю питання на означену тему дитині. Потім навпаки. (Питання повинні передбачати розгорнуту змістовну відповідь)

V. Підсумки виховної години

1. Читаю уривок «Як Незнайко складав вірші» з казки Миколи Носова «Пригоди Незнайка та його товаришів» (Додаток 1)

- Як на вашу думку, чому друзі образились на Незнайкові вірші?

- Який вид цькування використав Незнайко?

- Чому не варто дражнити інших?

Висновки. У кожної людини є свої, індивідуальні рівні сприйняття гумору чи здатності до кепкування , тому варто подумати чи доречно буде пожартувати.

2. Інструкція «Як впоратись самотійно, коли тебе цькують»

(Заздалегідь підготовлені діти зачитують поради на означену тему)

- Ігноруйте кривдника. Якщо є можливість, намагайтесь уникнути сварки, зробіть вигляд, що вам байдуже і йдіть геть. Така поведінка не свідчить про боягузтво, адже, навпаки, іноді зробити це набагато складніше, ніж дати волю емоціям.

- Якщо ситуація не дозволяє вам піти - використайте гумор. Цим ви можете спантеличити кривдника, відволікти його від наміру дошкулити вам.
- Стримуйте гнів і злість. Адже це саме те, чого домагається кривдник. Говоріть спокійно і впевнено, покажіть силу духу.
- Не вступайте в бійку. Кривдник тільки й чекає приводу, щоб застосувати силу. Що агресивніше ви реагуєте, то більше шансів опинитися в загрозливій для вашої безпеки і здоров'я ситуації.
- Не соромтеся обговорювати такі загрозливі ситуації з людьми, яким ви довіряєте: батькам, учителеві, шкільному психологові. Це допоможе вибудувати правильну лінію поведінки і припинити насилля.

Додаток 1

Незнайко прийшов додому й одразу взявся складати вірші. Цілісінький день він ходив по кімнаті, дивився то на підлогу, то на стелю, брався руками за підборіддя і щось бурмотів собі під ніс. Нарешті вірш був готовий, і він сказав:

— Послухайте, братці, якого вірша я склав.

— Ану, ану, про що той вірш? — зацікавилися всі.

— Це я про вас склав,— признався Незнайко.

— Ось про Знайка слухайте:

Знайко йшов гулять на річку,
перестрибнув через овечку.

— Що? — закричав Знайко. — Коли це я стрибав через овечку?

— Ну, це тільки у віршах так говориться, для рими,— пояснив Незнайко.

— Так ти що, задля рими вигадуватимеш на мене всілякі нісенітниці? — спалахнув Знайко.

— Звичайно,— відповів Незнайко. — Навіщо ж мені вигадувати правду? Правда, вона й так є.

— От спробуй ще, тоді знатимеш! — погрозив Знайко. — Ану, що ти там про інших склав?

— Ось послухайте про Поспішайка, — сказав Незнайко.

Поспішайко був голодний, проковтнув він прас холодний.

— Братці! — закричав Поспішайко. — Що він про мене вигадує! Ніколи я холодної праски не ковтав.

— Та ти не галасуй,— відповів Незнайко. — Це я просто для рими сказав, що прас був холодний.

— Та я взагалі праски не ковтав — ні холодної, ані гарячої! — кричав Поспішайко.

— А я і не кажу, що ти проковтнув гарячу, так що можеш заспокоїтись. Ось послухайте краще вірш про Якосьбудька.

- В Якосьбудька під подушкою
лежить солодка пампушка.

Якосьбудько підійшов до свого ліжка, заглянув під подушку й сказав:

— Брехня! Ніякої пампушки тут немає.

— Ти нічого не розумієш у поезії,— відповів Незнайко. — Це для рими так

говориться, що лежить, а насправді не лежить. Ось ще про Пілюлька склав.
— Братці! — закричав Пілюлька. — Треба припинити це знущання! Невже ми
будемо спокійно слухати, що він тут бреше на всіх?
— Досить! — закричали всі. — Ми не хочемо більше слухати!
Це не вірші, а якісь дражнилки